

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПІВДЕННЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

від 19.03.2024р.

м. Одеса

№ 65/29-рп/к

Справа № 25-10/2024

Про початок розгляду справи про порушення
законодавства про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання відділу досліджень і розслідувань в Миколаївській області від 19.03.2024 № 65-03/50п та відповідні матеріали,

ВСТАНОВИЛА:

1. Предмет справи

- (1) Бездіяльність Миколаївської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи «Інформація з обмеженим доступом»), яка полягає в неврегулюванні питань щодо: встановлення плати за доступ до об'єктів будівництва, транспорту, енергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі комунальної власності Миколаївської міської територіальної громади (далі - об'єкти доступу) відповідно до Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку електронних комунікаційних мереж»; забезпечення недискримінаційного доступу замовників (операторів електронних комунікацій, постачальників електронних комунікаційних послуг або уповноважених ними осіб) до інфраструктури об'єктів доступу на договірній основі з підприємствами, на балансі яких перебуває ця інфраструктура; здійснення контролю за дотриманням підприємствами комунальної власності вимог законодавства щодо забезпечення на договірній основі безперешкодного доступу замовників до інфраструктури об'єктів доступу, що перебувають у них на балансі, а також за правильністю обрахування плати за доступ, містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», яке кваліфікується за частиною першою статті 15 цього Закону, у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції.

2. Процесуальні дії

- (2) Південним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), на підставі статей 7, 17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктів 3, 8 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (далі – Положення), здійснюється державний контроль за дотриманням органами державної влади, органами місцевого самоврядування, органами адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктами господарювання Миколаївської області законодавства про захист економічної конкуренції у сфері надання послуг з доступу до об'єктів доступу.
- (3) В рамках здійснення такого контролю на підставі статей 7, 17, 22 та 22¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктів 3, 8 Положення Відділенням направлені

вимоги про надання інформації на адреси: виконавчого комітету Миколаївської міської ради - від 10.08.2021 № 65-02/2998 (відповідь надана листом від 08.09.2021 № 6494/02.02.01-40/14/21 (вх. від 08.09.2021 № 65-01/2280); міського комунального підприємства «Миколаївводоканал» - від 12.08.2021 № 65-02/3064 (інформація надана листом від 03.09.2021 № 1780/36 (вх. від 09.09.2021 № 65-01/2291); Управління комунального майна Миколаївської міської ради – від 14.09.2021 № 65-02/3552 (відповідь надійшла листом від 06.10.2021 № 1468/10/01/08/21 (вх. від 18.10.2021 № 65-01/2688); Миколаївського міського палацу культури «Молодіжний» - від 21.09.2021 № 65-02/3660 (відповідь надійшла листом від 08.10.2021 № 181 (вх. від 18.10.2021 № 65-01/2707); обласного комунального підприємства «Миколаївоблтеплоенерго» - від 21.09.2021 № 65-02/3667 (інформація надана листом від 07.10.2021 № 3331/32 (вх. від 11.10.2021 № 65-01/2639); комунального підприємства Миколаївської міської ради «Миколаївелектротранс» - від 21.09.2021 № 65-02/3668 (відповідь надійшла листом від 08.10.2021 № 1284/45 (вх. від 11.10.2021 № 65-01/2643); комунального підприємства Миколаївської міської ради «Миколаївкомунтранс» - від 21.09.2021 № 65-02/3669 (інформація надана листом від 06.10.2021 № 966 (вх. від 11.10.2021 № 65-01/2640); Управління освіти Миколаївської міської ради – від 21.09.2021 № 65-02/3666 (відповідь надійшла листом від 08.10.2021 № 3210/13.01.01-04/14 (вх. від 18.10.2021 № 65-01/2671); акціонерного товариства «Укртелеком» в особі Миколаївської філії - від 21.09.2021 № 65-02/3663 (інформація надана листом від 06.10.2021 № 4719-вих-80Д731-80Д922-2021 (вх. від 18.10.2021 № 65-01/746), товариства з обмеженою відповідальністю «Інтертелеком» - від 21.09.2021 № 65-02/3665 (інформація надійшла листом від 01.10.2021 № 1226/21 (вх. від 06.10.2021 № 65-01/2603); приватного підприємства «Цифрові комунікації» - від 21.09.2021 № 65-02/3664 (інформація надана листом від 10.11.2021 № 1092 (вх. від 15.11.2021 № 65-01/2890); Миколаївської міської ради – від 30.01.2023 № 65-02/162 (інформація надійшла листом від 17.02.2023 № 385-02.02.01/40-02.03/14/23 (вх. від 02.03.2023 № 65-01/387); Миколаївської міської ради – від 10.01.2024 № 65-02/35 (інформація надана листом від 22.01.2024 № 432.02.02.01-40/10/14/24 (вх. від 23.01.2024 № 65-01/179).

3. Відповідач

- (4) Відповідачем у справі є Миколаївська міська рада (ідентифікаційний код юридичної особи *«Інформація з обмеженим доступом»*; місцезнаходження юридичної особи за даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: *«Інформація з обмеженим доступом»*) за організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування.
- (5) Відповідно до положень статей 5 та 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» міська рада входить до системи місцевого самоврядування та є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду і здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.
- (6) Частиною першою статті 16 цього Закону передбачено, що органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.

4. Нормативно–правове регулювання

- (7) Систему та гарантії місцевого самоврядування в Україні, засади організації та діяльності, правового статусу і відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування визначає Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі - Закон).
- (8) Згідно з частиною другою статті 2 Закону місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні,

міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які передбачають спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

- (9) Міська рада здійснює свої повноваження відповідно до положень статті 140 Конституції України, частиною третьою якої регламентовано, що місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи.
- (10) Відповідно до статті 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.
- (11) Відповідно до частини третьої статті 23 Господарського кодексу України (далі – ГК України) правові акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування, прийняті в межах їх повноважень, є обов'язковими для виконання усіма учасниками господарських відносин, які розташовані або здійснюють свою діяльність на відповідній території.
- (12) Згідно з частиною першою статті 73 Закону акти ради, сільського, селищного, міського голови, голови районної в місті ради, виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.
- (13) Згідно з частиною другою статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (14) Відповідно до частини третьої статті 24 Закону органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (15) Згідно з пунктом 57 частини першої статті 26 Закону виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради вирішуються питання встановлення плати за доступ до об'єкта будівництва, транспорту, енергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі комунальної власності відповідно до Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку електронних комунікаційних мереж».
- (16) Відповідно до підпункту 18 пункту «а» частини першої статті 30 Закону до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать власні (самоврядні) повноваження, зокрема, організація недискримінаційного доступу постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг, уповноважених ними осіб до інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, енергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі комунальної власності на договірній основі з підприємствами, на балансі яких перебуває ця інфраструктура.
- (17) Згідно з підпунктом 13 пункту «б» частини першої статті 30 Закону до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать делеговані повноваження, зокрема, здійснення контролю за дотриманням підприємствами комунальної власності вимог законодавства щодо забезпечення на договірній основі безперешкодного доступу постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг, уповноважених ними осіб до інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, енергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі, що перебуває у них на балансі, а також за правильністю обрахування плати за доступ. Виконавчим органам сільських, селищних, міських рад забороняється делегування цих повноважень з контролю суб'єктам господарювання.

- (18) Тобто, питання щодо встановлення плати за доступ до об'єктів доступу, яка повинна бути застосована підприємствами, установами, організаціями територіальної громади міста Миколаєва (балансоутримувачами) при наданні доступу до інфраструктури об'єктів доступу (окремих її елементів) постачальникам електронних комунікаційних мереж та/або послуг, уповноваженим ними особам, визначення механізму організації безперешкодного та недискримінаційного доступу до об'єктів доступу, контролю за дотриманням вимог законодавства в цій сфері, правильністю обрахування плати за доступ, повинні бути врегульовані відповідним рішенням органу місцевого самоврядування.
- (19) Статтею 4 Закону визначено, що одним із основних принципів місцевого самоврядування є законність.
- (20) Отже, Миколаївська міська рада, яка в розумінні наведених вище законодавчих норм є органом місцевого самоврядування, наділяється Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» та іншими законами повноваженнями, в межах яких діє самостійно, вирішує питання місцевого значення, виходячи з інтересів громадян, які проживають на території Миколаївської міської територіальної громади, забезпечує дотримання законності і правопорядку та приймає рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.
- (21) Основи правового фундаменту захисту економічної конкуренції в Україні закладено положеннями Конституції України.
- (22) Статтею 42 Конституції України проголошується, що держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускаються зловживання монопольним становищем на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція.
- (23) Відповідно до статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією регулюються цим Законом. Цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.
- (24) Згідно з приписами частини другої статті 4 зазначеного Закону органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (25) Відтак, реалізація Миколаївською міською радою покладених на неї повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (26) Діяльність щодо доступу до елементів інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі регулюється Законами України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку електронних комунікаційних мереж» (назва Закону із змінами, внесеними згідно із Законом від 16.12.2021 № 1971-IX), «Про телекомунікації», який був чинним до 01.01.2022 (на час існування досліджуваних Відділенням обставин), Законом України «Про електронні комунікації», який набув чинності з 01.01.2022, та іншими нормативно-правовими актами.
- (27) Закон України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку електронних комунікаційних мереж» (далі – Закон про доступ) визначає правові, економічні та організаційні засади забезпечення доступу до інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі для розташування технічних засобів телекомунікацій з метою забезпечення розвитку інформаційного суспільства в Україні, встановлює повноваження органів державної влади, органів місцевого самоврядування, визначає права та обов'язки осіб, які беруть участь у таких господарських відносинах.
- (28) У частині першій статті 1 цього Закону наведено визначення термінів, що вживаються в такому значенні, зокрема: об'єкт доступу - об'єкти будівництва, транспорту,

електроенергетики, кабельна каналізація електрозв'язку, будинкова розподільна мережа; інфраструктура об'єкта будівництва - будинки, у тому числі житлового фонду, будівлі, споруди будь-якого призначення, опори зовнішнього освітлення, колектори, системи водопостачання та водовідведення, вертикальні труби-стояки, системи кабельних коробів, трубопроводів, лотоків, драбин, поверхові розподільні монтажні шафи систем зв'язку та сигналізації (окремі або суміщені з електрообладнанням) тощо, що надаються або можуть надаватися власником інфраструктури об'єкта доступу у користування замовнику на договірних засадах; елементи інфраструктури об'єкта доступу - складові частини інфраструктури відповідного об'єкта доступу, що надаються або можуть надаватися власником інфраструктури об'єкта доступу у користування замовнику на договірних засадах; доступ до інфраструктури об'єкта доступу - право замовника на користування елементами інфраструктури об'єкта доступу для розміщення, модернізації, експлуатаційного та технічного обслуговування технічних засобів телекомунікацій відповідно до законодавства та на підставі договору з доступу; власник (володілець) інфраструктури об'єкта доступу - фізична або юридична особа, у власності (володінні) якої перебуває інфраструктура об'єкта доступу або окремі її елементи; замовник доступу до інфраструктури об'єкта доступу (далі - замовник) - суб'єкт господарювання (оператор електронних комунікацій, постачальник електронних комунікаційних послуг або уповноважена ним особа), який звернувся чи має намір звернутися до власника інфраструктури об'єкта доступу із запитом про надання доступу до конкретного елемента інфраструктури об'єкта доступу або який уклав договір з доступу; договір з доступу - договір, укладений згідно з законодавством між власником інфраструктури об'єкта доступу і замовником про доступ до інфраструктури об'єкта доступу з метою користування нею або її елементами для забезпечення можливості надання телекомунікаційних послуг замовником і отримання таких послуг їх споживачами, з урахуванням умов, визначених цим Законом; плата за доступ - одноразова та/або періодична плата за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу, що встановлюється у договорі з доступу з дотриманням вимог цього Закону.

(29) Статтею 2 Закону про доступ визначену мету цього Закону:

- 1) врегулювання відносин між органами державної влади, органами місцевого самоврядування, власниками інфраструктури об'єкта доступу та замовниками під час здійснення доступу до елементів інфраструктури об'єкта доступу;
- 2) встановлення правових принципів та порядку використання інфраструктури об'єкта доступу для розвитку інформаційного суспільства в Україні;
- 3) створення умов для розвитку конкуренції на ринку телекомунікаційних послуг шляхом забезпечення ефективного використання існуючих елементів інфраструктури об'єкта доступу.

(30) Згідно зі статтею 3 Закону про доступ дія цього Закону поширюється на відносини між власниками інфраструктури об'єкта доступу всіх форм власності та замовниками, що виникають при доступі до інфраструктури відповідного об'єкта доступу. Дія цього Закону не поширюється на відносини з доступу до споруд електронних комунікацій, будинкової розподільної мережі та кабельної каналізації електронних комунікаційних мереж, що перебувають у власності операторів електронних комунікацій, постачальників електронних комунікаційних послуг.

(31) Відповідно до статті 11 Закону про доступ загальний порядок здійснення доступу до інфраструктури відповідного об'єкта доступу встановлюється Правилами надання доступу.

(32) Правила надання доступу затверджуються Кабінетом Міністрів України за поданням відповідних державних органів згідно з повноваженнями, встановленими цим Законом. Наразі є чинними:

- постанова Кабінету Міністрів України від 04.04.2018 № 253, якою затверджені Правила надання доступу до інфраструктури кабельної каналізації електрозв'язку;
- постанова Кабінету Міністрів України від 18.07.2018 № 586, якою затверджені Правила надання доступу до інфраструктури об'єкта транспорту;

- постанова Кабінету Міністрів України від 18.07.2018 № 610, якою затверджені Правила надання доступу до інфраструктури об'єкта будівництва;
 - постанова Кабінету Міністрів України від 18.07.2018 № 611, якою затверджені Правила надання доступу до інфраструктури будинкової розподільної мережі;
 - постанова Кабінету Міністрів України від 18.07.2018 № 853, якою затверджені Правила надання доступу до інфраструктури об'єкта електроенергетики.
- (33) Відповідно до частини четвертої статті 17 Закону про доступ розмір плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу встановлюється договором з доступу згідно з методикою визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу, затвердженою відповідно до цього Закону. Методики визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу поширюються на об'єкти доступу всіх форм власності (частина шоста статті 17 Закону про доступ).
- (34) Згідно з частиною сьомою статті 17 Закону про доступ розмір плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу визначається власником інфраструктури цього об'єкта доступу згідно з методикою визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу, затвердженою відповідним державним органом влади згідно з цим Законом, і не може перевищувати:
- 1) за розроблення та видачу технічних умов з доступу - 50 відсотків мінімальної заробітної плати;
 - 2) за доступ до елементів інфраструктури об'єктів електроенергетики - 0,3 відсотка мінімальної заробітної плати за одну опору - елемент будь-якої інфраструктури об'єкта доступу, у тому числі опору лінії електропередачі, на місяць;
 - 3) за доступ до інфраструктури об'єкта будівництва, за користування будинковою розподільною мережею (в місяць за будинок) - 2 відсотки розміру мінімальної заробітної плати для будинків до 100 квартир; 3 відсотки розміру мінімальної заробітної плати для будинків від 101 до 160 квартир; 5 відсотків розміру мінімальної заробітної плати для будинків від 161 квартири і вище;
 - 4) за доступ до елементів інфраструктури об'єкта транспорту - 5 відсотків мінімальної заробітної плати за один канал-кілометр кабельної каналізації електрозв'язку на місяць;
 - 5) за доступ до елементів інфраструктури кабельної каналізації електрозв'язку - 5 відсотків мінімальної заробітної плати за один канал-кілометр кабельної каналізації електрозв'язку на місяць.
- Розмір мінімальної заробітної плати визначається законом станом на 1 січня поточного року.
- (35) Згідно з частиною восьмою статті 17 Закону про доступ розмір плати за доступ має бути сталим і не може змінюватися протягом одного року з дня укладення договору з доступу.
- (36) Відповідно до частини дев'ятої статті 17 цього ж Закону забороняється встановлення додаткової плати за доступ, крім визначеної цим Законом, після укладення договору з доступу.
- (37) Зокрема:
- з 18.05.2018 набуло чинності рішення Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації від 10.04.2018 № 203 «Про затвердження Методики визначення плати за доступ до елементів інфраструктури кабельної каналізації електрозв'язку», яке зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27.04.2018 за № 528/31980. Указане рішення втратило чинність на підставі постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку від 13.07.2022 № 109 «Про затвердження Методики визначення плати за доступ до елементів інфраструктури кабельної каналізації електрозв'язку», зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.09.2022 за № 1003/38339.
 - з 30.10.2018 набув чинності наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 25.09.2018 № 247 «Про затвердження Методики визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта будівництва», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 28.09.2018 за № 1119/32571;

- з 29.01.2019 набув чинності наказ Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 10.12.2018 № 622 «Про затвердження Методики визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта електроенергетики», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 02.01.2019 за № 1/3297;

- з 26.02.2019 набув чинності наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 22.01.2019 № 3 «Про затвердження Методики визначення плати за доступ до елементів інфраструктури будинкової розподільної мережі», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 08.02.2019 за № 142/33113.

- (38) Таким чином, Кабінет Міністрів України та центральні органи виконавчої влади затвердили нормативно-правові акти, необхідні для повної реалізації Закону.
- (39) Згідно з частиною другою Прикінцевих та перехідних положень Закону про доступ чинні на день набрання чинності цим Законом договори, предметом яких є доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу, діють до завершення строку їх дії на умовах, визначених такими договорами.
- (40) Відповідно до частини сьомої Прикінцевих та перехідних положень цього Закону рекомендовано органам місцевого самоврядування у тримісячний строк з дня опублікування цього Закону привести свої рішення у відповідність із цим Законом. Закон опубліковано в газеті Верховної Ради України «Голос України» 04.03.2017.
- (41) Відповідно до частини четвертої статті 25 Закону України «Про електронні комунікації» використання державного майна, комунального майна та майна, що належить Автономній Республіці Крим, для розміщення постачальниками електронних комунікаційних послуг своїх технічних засобів електронних комунікацій здійснюється в порядку та спосіб, визначених Законом України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку електронних комунікаційних мереж».
- (42) Відповідно до частини п'ятої цієї ж статті доступ до елементів інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі, що не перебувають у власності постачальників електронних комунікаційних послуг та/або мереж для розгортання загальнодоступних електронних комунікаційних мереж, здійснюється відповідно до Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку електронних комунікаційних мереж».

5. Обставини, що свідчать про наявність ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

- (43) Південним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) при здійсненні державного контролю за дотриманням органами державної влади, органами місцевого самоврядування, органами адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктами господарювання Миколаївської області законодавства про захист економічної конкуренції у сфері надання послуг з доступу до об'єктів доступу на адресу виконавчого комітету Миколаївської міської ради надіслано вимогу від 10.08.2021 № 65-02/2998 про надання інформації, на яку листом від 08.09.2021 № 6494/02.02.01-40/14/21 (вх. від 08.09.2021 №65-01/2280) надано інформацію.
- (44) Аналізом отриманої інформації встановлено, що рішення Миколаївської міської ради, якими затверджено порядок доступу та встановлюється плата за доступ до об'єктів будівництва, транспорту, енергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі комунальної власності, не приймались.
- (45) У зазначеному вище листі наведено перелік майна – об'єктів доступу, інфраструктура (її елементи) якого використовуються для розташування технічних засобів телекомунікацій.
- (46) Також у вказаному листі надано інформацію, аналізом якої встановлено, що оператори/провайдери, які діють на ринку телекомунікаційних послуг в територіальних межах м. Миколаєва (далі - Оператори), отримують доступ до елементів інфраструктури об'єктів доступу комунальної власності на підставі договорів оренди, укладених ними із

структурними підрозділами Миколаївської міської ради (зокрема, Управлінням комунального майна Миколаївської міської ради, Управлінням освіти Миколаївської міської ради), комунальними підприємствами (міським комунальним підприємством «Миколаївводоканал», комунальним підприємством Миколаївської міської ради «Миколаївелектротранс», комунальним підприємством Миколаївської міської ради «Миколаївкомунтранс», обласним комунальним підприємством «Миколаївоблтеплоенерго» та комунальними закладами культури (Миколаївський міський палац культури «Молодіжний», Палац творчості учнів м. Миколаєва).

- (47) Відділення на адреси вказаних вище юридичних осіб надіслало запити про надання інформації (пояснень, копій документів), зокрема, щодо Операторів, з якими відповідна установа чи комунальне підприємство перебувало/перебуває протягом 2020-2021 років у господарських правовідносинах у зв'язку з наданням доступу до інфраструктури (її елементів) об'єктів доступу для розташування технічних засобів телекомунікацій; підстав укладання відповідних договорів, порядку визначення та обрахування розміру плати, що отримується згідно з такими договорами, тощо.
- (48) Узагальнений аналіз отриманої Відділенням інформації засвідчив, зокрема, таке.
- (49) Оператори, які для розміщення власних телекомунікаційних засобів використовують майно, що належить до комунальної власності (наприклад, частина димової труби (її поверхні) та котельні, частина фундаменту біля димової труби, бетонний майданчик, частина даху, нежитлове приміщення, частина вбудованого нежитлового приміщення будівлі) отримують доступ до відповідного майна на підставі договорів оренди нерухомого або індивідуально визначеного майна, що належить до комунальної власності.
- (50) Відповідне майно, у розумінні статті 1 Закону про доступ, належить до елементів інфраструктури об'єкта будівництва.
- (51) Підставами укладання таких договорів є Закон України «Про оренду державного та комунального майна», Положення «Про оренду майна, що належить до комунальної власності територіальної громади міста Миколаєва», затверджене рішенням Миколаївської міської ради від 20.10.2011 № 10/15 (далі – Положення про оренду), заяви суб'єктів господарювання (Операторів), відповідні внутрішні накази управлінь чи комунальних підприємств, а також протоколи засідань постійної комісії міської ради з питань управління комунальною власністю щодо погодження надання відповідного майна в оренду.
- (52) Розмір місячної орендної плати по таким договорам розраховувався згідно з розділом 11 Положення про оренду «Методика розрахунку і порядок використання плати за оренду майна».
- (53) Міське комунальне підприємство «Миколаївводоканал» (далі – МКП «Миколаївводоканал») листом від 03.09.2021 № 1780/36 (вх. від 09.09.2021 № 65-01/2291) надало перелік об'єктів будівництва, які закріплені за вказаним підприємством та на підставі договорів оренди використовуються Операторами (ПрАТ «Київстар» (два договори від 23.02.2016), ПрАТ «МТС «Україна» (ВФ «Україна») (договір від 07.11.2013), ТОВ «Астеліт» (договір від 10.04.2014), ПП «Цифрові комунікації» (договір від 27.11.2014) для розташування технічних засобів телекомунікацій.
- (54) МКП «Миколаївводоканал» пояснило, що при укладанні договорів керується Законом України «Про оренду державного та комунального майна», Положенням про оренду. Крім того, договори уклалися на підставі актів Миколаївської міської ради, наказів по підприємству.
- (55) Розмір орендної плати МКП «Миколаївводоканал» розраховувало згідно з розділом 11 Методики розрахунку і порядку використання плати за оренду майна Положення про оренду. Розмір орендної плати встановлюється договором, укладеним між МКП «Миколаївводоканал» та орендарем, зокрема, розділом 3 договору оренди та додатком до договору «Розрахунок плати за оренду нерухомого майна».
- (56) За результатами аналізу змісту наданих МКП «Миколаївводоканал» договорів оренди (з додатками) встановлено таке.

- (57) Предметом договорів є надання в строкове платне користування певного окремого індивідуально визначеного майна (наведено нижче) з метою розміщення телекомунікаційного обладнання мобільного зв'язку (антено-фідерних пристроїв, пристроїв-ретрансляторів).
- (58) 31.01.2020 року між сторонами підписано додаткові угоди, якими продовжено строки дії договорів та визначено розмір орендної плати, який залежить від оціночної вартості орендованого майна, величини орендної ставки та кожний місяць коригується на підставі Положення про оренду:
- договір від 07.11.2013, укладений з ПрАТ «МТС «Україна» (ВФ «Україна») - 4 324, 42 грн (з ПДВ); предметом договору є надання в строкове платне користування окремого індивідуально визначеного майна – частина даху на ПНС №2 нежитлове приміщення площею 15м²; орендна ставка – 70%;
 - договір від 10.04.2014, укладений з ТОВ «Астеліт» (ТОВ «Лайфселл») – 2 878, 90 грн; предметом договору є надання в строкове платне користування окремого індивідуально визначеного майна – частина димової труби на існуючій оглядовій ділянці площею 10,0м² та частина фундаменту біля димової труби площею 5,0м²; орендна ставка – 70%;
 - договір від 23.02.2016, укладений з ПрАТ «Київстар» - 3 110, 80 грн (з ПДВ); предметом договору є надання в строкове платне користування окремого індивідуально визначеного майна – частина нежитлового вбудованого приміщення будівлі НСК-5 № 6 в літ. А площею 12,4м²; орендна ставка – 70%;
 - договір від 23.02.2016, укладений з ПрАТ «Київстар» - 3 410, 57 грн (з ПДВ); предметом договору є надання в строкове платне користування окремого індивідуально визначеного майна – частина коридору (приміщення) № 508а на 5-му поверсі в літ. А (адміністративна будівля) площею 5,8м² та частина даху цієї будівлі площею 100м²; орендна ставка – 70%;
 - договір від 27.11.2014, укладений з ПП «Цифрові комунікації» - 323, 79 грн (з ПДВ); предметом договору є надання в строкове платне користування окремого індивідуально визначеного майна – частина №7 димової труби на існуючій оглядовій ділянці площею 2,0м² та частина даху цієї будівлі площею 100м²; орендна ставка – 70%.
- (59) Управління комунального майна Миколаївської міської ради листом від 06.10.2021 № 1468/10/01/08/21 (вх. від 18.10.2021 № 65-01/2688) надало копії договорів оренди нежитлового об'єкта нерухомого або індивідуально визначеного майна, що належить до комунальної власності, укладених ним із ПрАТ «Київстар» (договір від 13.01.2020 № 7872), ПрАТ ВФ «Україна» (договір від 13.01.2020 № 7871), ТОВ «Лайфселл» (договір від 13.01.2020 № 7859), АТ «Укртелеком» (договір від 01.03.2012 № 7180).
- (60) При цьому, Управління пояснило, що надання в орендне користування об'єктів комунальної власності Миколаївської міської територіальної громади до 01.02.2020 здійснювалось згідно із Законом України «Про оренду державного та комунального майна» від 10.04.1992 № 2269-ХІІ та Положенням про оренду. З 01.02.2020 правові, економічні та організаційні відносини, пов'язані з передачею в оренду майна, що перебуває в комунальній власності, регулюється Законом України «Про оренду державного та комунального майна» від 03.10.2019 № 157-ІХ та визначаються Порядком передачі в оренду державного та комунального майна, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 03.06.2020 № 483, з використанням електронної торгової системи «ProZorro.Продажі».
- (61) Методика розрахунку, порядок передачі майна в оренду та типовий договір оренди визначено Положенням про оренду. При цьому, розмір річної орендної плати за розміщення Операторів, які надають послуги з рухомого (мобільного) зв'язку, Операторів, які надають послуги з доступу до мережі Інтернет, операторів кабельного та цифрового телебачення, встановлена на рівні 70% від вартості орендованого майна, визначеної на підставі звіту про оцінку майна.
- (62) Продовження договорів оренди, які укладені з Операторами, або передача в оренду майна комунальної власності територіальної громади міста Миколаєва таким заявникам повинна здійснюватися шляхом проведення аукціону відповідно до вимог діючого законодавства з використанням електронної торгової системи «ProZorro.Продажі». При цьому, застосовується форма примірного договору оренди нерухомого або іншого окремого індивідуально

визначеного майна, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2020 № 820.

- (63) За результатами аналізу змісту наданих Управлінням комунального майна Миколаївської міської ради договорів оренди (з додатками) встановлено таке.
- (64) Предметом договорів є надання в строкове платне користування певного окремого індивідуально визначеного майна (наведено нижче) з метою розміщення телекомунікаційного обладнання.
- (65) Розмір встановленої орендної плати залежить від оціночної вартості орендованого майна та кожний місяць коригується на підставі Положення про оренду:
- договір від 01.03.2012 № 7180, укладений із АТ «Укртелеком» - 2 748, 92 грн (з ПДВ); предметом договору є надання в строкове платне користування окремого індивідуально визначеного майна – нежитлові приміщення площею 22,45м² для розміщення АТС; орендна ставка – 25%, 70%;
 - договір 13.01.2020 № 7872, укладений із ПрАТ «Київстар» - 8 398, 63 грн (з ПДВ); предметом договору є надання в строкове платне користування окремого індивідуально визначеного майна, що знаходиться на балансі ОКП «Миколаївоблтеплоенерго» – нежитловий об'єкт у складі бетонного майданчика площею 52, 64м² та частина поверхні димової труби для розміщення 6 антен; орендна ставка – 70%;
 - договір від 13.01.2020 №7859, укладений із ТОВ «Лайфселл» - 7 815, 98грн (з ПДВ); предметом договору є надання в строкове платне користування окремого індивідуально визначеного майна – нежитловий об'єкт у складі бетонного майданчика площею 22, 96м² та частина поверхні димової труби для розміщення 9 антен; орендна ставка – 70%;
 - договір від 13.01.2020 № 7871, укладений із ПрАТ ВФ «Україна» - 7 887, 04 грн (з ПДВ); предметом договору є надання в строкове платне користування окремого індивідуально визначеного майна, що знаходиться на балансі ОКП «Миколаївоблтеплоенерго» – нежитловий об'єкт у складі бетонного майданчика площею 37,0м² та частина поверхні димової труби для розміщення 6 антен; орендна ставка – 70%.
- (66) Управління освіти Миколаївської міської ради листом від 08.10.2021 № 3210/13.01.01-04/14 (вх. від 18.10.2021 № 65-01/2671) надало копію договору оренди від 22.05.2015 № 21 (в тому числі, додаткових угод до нього), укладеного з ПАТ «Укртелеком», акту приймання – передавання нежитлового приміщення нерухомого або індивідуально визначеного майна, що належить до комунальної власності, та наказів цього Управління.
- (67) Крім того, Управління освіти Миколаївської міської ради пояснило, що договір оренди було укладено відповідно до Закону України «Про оренду державного та комунального майна», Положення про оренду, а також листа Управління з використання та розвитку комунальної власності Миколаївської міської ради від 19.05.2015 № 841/10.01-07/15 з додатком витягу з протоколу засідання постійної комісії міської ради з питань управління комунальною власністю міста від 12.05.2015 № 145, щодо погодження на переукладання договору оренди від 26.03.2015 № 537/13.01.01-04/14 (копії надано Відділенню).
- (68) Розмір місячної орендної плати визначався відповідно до затвердженої Положенням про оренду Методики розрахунку та відповідно до експертної оцінки Орендаря - ПрАТ «Укртелеком».
- (69) Предметом договору є надання в строкове платне користування окремого індивідуально визначеного майна – нежитлове приміщення площею 76,0м² для розміщення АТС. Розмір встановленої орендної плати складає 5 996, 65 грн (з ПДВ), орендна ставка – 30%.
- (70) Миколаївський міський палац культури «Молодіжний» (далі – ММПК «Молодіжний») у листі від 08.10.2021 № 181 (вх. від 18.10.2021 № 65-01/2707) надав інформацію щодо комунального майна, яке закріплено за Палацом культури на праві оперативного управління і перебуває на балансі (Концертний зал ММПК «Молодіжний» (пр. Богоявленський, 39-а, м. Миколаїв, 54018; основна площа – 1866,7м²), та використовується для розташування технічних засобів телекомунікацій.
- (71) ММПК «Молодіжний» повідомив, що діють два договори оренди нерухомого майна, що належить до комунальної власності (договір від 10.01.2020 № 18, укладений з ТОВ

«Інтертелеком»; договір від 31.01.2020 № 11, укладений з ТОВ «Лайфселл»), з метою використання приміщення під розміщення обладнання станції мобільного зв'язку, та жодного договору з доступу до інфраструктури об'єкта. Тобто, розташування технічних засобів телекомунікацій здійснюється на підставі договорів оренди.

- (72) Підставою укладання відповідних договорів є дозволи Управління комунального майна Миколаївської міської ради на продовження дії договору оренди з ТОВ «Інтертелеком» та ТОВ «Лайфселл», накази ММПК «Молодіжний» від 12.12.2019 № 138, від 29.01.2020 № 17.
- (73) Плату, що отримує ММПК «Молодіжний» згідно з договорами оренди, встановлено у цих договорах, розрахунок орендної плати виконано відповідно до Положення про оренду та згідно з проведеною незалежною оцінкою. Розмір орендної плати за кожний місяць визначається шляхом коригування розміру місячної орендної плати за попередній місяць на індекс інфляції на поточний місяць та складає:
- договір від 10.01.2020 № 18, укладений з ТОВ «Інтертелеком» - 1 052, 45 грн; орендна ставка – 70%. Предметом договору є надання в строкове платне користування окремого індивідуально визначеного майна – нежитлове приміщення у концертному залі площею 4,0м² під розміщення обладнання станції мобільного зв'язку та джерела безперебійного постачання;
 - договір від 31.01.2020 №11, укладений з ТОВ «Лайфселл» - 3 613, 23 грн (без ПДВ); орендна ставка – 70%. Предметом договору є надання в строкове платне користування окремого індивідуально визначеного майна – нежитлове приміщення площею 10,0м² під надання послуг мобільного зв'язку.
- (74) Обласне комунальне підприємство «Миколаївоблтеплоенерго» (далі – ОКП «МОТЕ») листом від 07.10.2021 № 3331/32 (вх. від 11.10.2021 № 65-01/2639) зазначило таке.
- (75) У Підприємства відсутні договори про доступ до інфраструктури об'єкта доступу з метою користування нею або її елементами для забезпечення можливості надання телекомунікаційних послуг замовникам, отже воно не надає такий доступ. Разом з цим, ОКП «МОТЕ» надало перелік об'єктів, які закріплені за Підприємством, що використовуються для розміщення технічних засобів телекомунікацій на підставі договорів оренди, укладених з: ПрАТ «Київстар» (10 договорів), ТОВ «Лайфселл» (18 договорів), ПрАТ «ВФ Україна» (14 договорів). Такі договори уклалися у різні періоди часу: в 2005, 2006, 2016, 2020 роках та строк їх дії продовжувався сторонами відповідними додатковими угодами.
- (76) Підставами укладання договорів є: рішення Миколаївської міської ради від 20.12.2001 № 7 «Про Порядок проведення конкурсу на право укладання договору оренди майна, що є спільною власністю територіальних громад сіл, селищ, міст Миколаївської області»; рішення Миколаївської міської ради від 05.03.2004 № 15 «Про Методику розрахунку і порядок використання плати за оренду майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Миколаївської області»; рішення Миколаївської міської ради від 23.09.2011 № 4 «Про затвердження Порядку оренди майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Миколаївської області»; Положення про оренду; Наказ від 31.01.2020 № 52/1 «Про надання в орендне користування об'єктів комунального майна». На підставі зазначених документів ОКП «МОТЕ» визначався та обраховувався розмір плати, що отримується згідно з договорами.
- (77) Документ, яким встановлено плату, що отримує ОКП «МОТЕ» згідно з договорами оренди – Наказ від 31.01.2020 № 53/1 «Про розрахунок орендної плати».
- (78) Розрахунок плати, що сплачується згідно з договорами, вказано у Положенні про оренду, в Наказі від 31.01.2020 № 53/1 та є додатком до кожного договору.
- (79) Згідно з умовами наданих ОКП «МОТЕ» копій договорів (Відділенню надано по одній копії з кожним Оператором) строк їх дії у 2020 році було пролонговано сторонами. Розмір орендної плати визначено, виходячи із ринкової вартості орендованого майна, визначеної експертним шляхом (незалежна оцінка) (відповідно, є різним у кожному договорі), орендної ставки (70%), та який кожний місяць коригується на підставі Положення про оренду.
- (80) 31.01.2020 між ОКП «МОТЕ» та ПрАТ «Київстар» до договору оренди від 01.07.2005 № 23, предметом якого є строкове платне користування нерухомим майном (1/3 частини поверхні

- димової труби та частина вбудованого приміщення котельні площею 10 м²) з метою розміщення антено – фідерних пристроїв (антени сотового зв'язку стандарту «GSM»), укладено додаткову угоду № 22/1, згідно з якою сторони погодили, що сума орендної плати складає 3 293,29 грн (з ПДВ). Також до орендної плати додається сума відшкодування експлуатаційних витрат балансоутримувача щомісячно у розмірі 10 542, 94 грн (з ПДВ).
- (81) Згідно з договором від 13.01.2020 № 302-20, укладеним між Управлінням комунального майна Миколаївської міської ради та ПрАТ «Київстар», предметом якого є строкове платне користування нерухомим майном, що перебуває на балансі ОКП «МОТЕ» (бетонний майданчик площею 25,32м² та частина поверхні димової труби для розміщення 7 антен), з метою розміщення пересувного телекомунікаційного обладнання, яке є базовою станцією мобільного зв'язку, орендна плата складає 7 986,52 грн (з ПДВ). 13.01.2020 між сторонами також укладено договір на відшкодування витрат балансоутримувача на утримання вказаного орендованого майна, розмір яких складається із плати податку за землю – 70,49 грн (на місяць), плати за охорону об'єкта, на якому розташоване майно – 726,26 грн (на місяць), плату на охоронну сигналізацію – 14,29 грн, щомісячних платежів за комунальні послуги.
- (82) Згідно з договором від 31.01.2020 № 540-20, укладеним ОКП «МОТЕ» з ПрАТ «ВФ «Україна», предметом якого є строкове платне користування нерухомим майном (нежитловий об'єкт у складі: частини даху площею 15м² та частини бетонного майданчика площею 8,12м² ЦТП) з метою розташування базової станції стільникового зв'язку, орендна плата складає 3 848, 24 грн (з ПДВ) в місяць.
- (83) Виходячи з умов договору від 31.01.2020 № 7869, укладеного Управлінням комунального майна Миколаївської міської ради з ПрАТ «ВФ «Україна», предметом якого є строкове платне користування нерухомим майном, яке знаходиться на балансі ОКП «МОТЕ» (нежитловий об'єкт у складі: частини поверхні димової труби для розміщення 6 антен та бетонного майданчика площею 31м²), з метою розміщення пересувного телекомунікаційного обладнання, яке є базовою станцією мобільного зв'язку, орендна плата на місяць складає 7 887, 04 грн (з ПДВ).
- (84) Відповідно до договору від 31.01.2020 № 548-20, укладеного ОКП «МОТЕ» з ТОВ «Лайфселл», предметом якого є строкове платне користування нерухомим майном (1/3 частини димової труби та частина приміщення котельні площею 15,5м²) з метою розташування базової станції стільникового зв'язку, укладено додаткову угоду № 22/1, згідно з якою сторони погодили, що сума орендної плати складає 3 045,00 грн (з ПДВ). Також до орендної плати додається сума відшкодування експлуатаційних витрат балансоутримувача щомісячно у розмірі 10 542, 94 грн з ПДВ.
- (85) Згідно з договором від 13.01.2020 № 303-20, укладеним між Управлінням комунального майна Миколаївської міської ради та ТОВ «Лайфселл», предметом якого є строкове платне користування нерухомим майном, що перебуває на балансі ОКП «МОТЕ» (бетонний майданчик площею 25,64м² та частина поверхні димової труби для розміщення 8 антен), з метою розміщення пересувного телекомунікаційного обладнання, яке є базовою станцією мобільного зв'язку, орендна плата складає 7 815, 98грн (з ПДВ). 13.01.2020 між сторонами також укладено договір на відшкодування витрат балансоутримувача на утримання вказаного орендованого майна, розмір яких складається із плати податку за землю – 26,15 грн, плати за охорону майна, на якій розташоване майно – 1 110, 38 грн, щомісячних платежів за комунальні послуги.
- (86) Комунальне підприємство Миколаївської міської ради «Миколаївкомунтранс» (далі – КП ММР «Миколаївкомунтранс») листом від 06.10.2021 № 966 (вх. від 11.10.2021 № 65-01/2640) надало інформацію такого змісту.
- (87) За КП ММР «Миколаївкомунтранс» на праві господарського відання (у тому числі, перебуває на балансі) закріплено комунальне майно, що використовується для розташування технічних засобів телекомунікацій – частина димової труби площею 3м² та котельні площею 10 м² за адресою: м. Миколаїв, вул. Кузнецька, 199.
- (88) Доступ до цього майна КП ММР «Миколаївкомунтранс» надає ПрАТ «ВФ «Україна» на підставі договору від 26.10.2015 № 20 оренди нерухомого або індивідуально визначеного

майна, що належить до комунальної власності (далі – Договір, копію якого з додатками надано Відділенню).

- (89) Зазначений договір оренди укладено на підставі Положення про оренду, заяви ПАТ «МТС «Україна» від 03.02.2015 № 03-02/15, листа КП ММР «Миколаївкомунтранс» від 12.02.2015 № 45, протоколу від 18.08.2015 № 152 засідання постійної комісії міської ради з питань управління комунальною власністю міста та листа Управління з використання та розвитку комунальної власності Миколаївської міської ради від 03.09.2015 № 1282/10.01-07.
- (90) Документами, на підставі яких встановлено орендну плату, є розрахунок орендної плати за вищезазначеним договором оренди, проведений відповідно до Положення про оренду.
- (91) За результатами аналізу наданого КП ММР «Миколаївкомунтранс» договору оренди Відділення встановило, зокрема, таке.
- (92) Предметом договору є передача зазначеного вище майна в строкове платне користування для розташування базової станції стільникового зв'язку.
- (93) Орендна плата визначається на підставі Положення про оренду і становить 2 488, 74 грн (з ПДВ) за перший місяць оренди; орендна ставка – 70%. Орендна плата за кожний наступний місяць визначається шляхом коригування орендної плати за попередній місяць на індекс інфляції на наступний місяць. Додатковою угодою від 03.02.2020 № 2 строк дії договору пролонговано до 03.01.2023.
- (94) Комунальне підприємство Миколаївської міської ради «Миколаївелектротранс» (далі – КП ММР «Миколаївелектротранс») листом від 08.10.2021 № 1284/45 (вх. від 11.10.2021 № 65-01/2643) надало пояснення, зміст яких свідчить, що за вказаним підприємством на праві господарського відання або оперативного управління а також у власності перебувають такі об'єкти доступу: опори контактної мережі у кількості 1 123 шт.; частина даху нежитлового приміщення ТП13 загальною площею 70м² та частина вбудованого приміщення ТП13 загальною площею 22,90м².
- (95) У зв'язку з наданням доступу до елементів інфраструктури вказаних об'єктів доступу КП ММР «Миколаївелектротранс» має договірні відносини з Операторами: ТОВ «Лайфселл» (договір оренди від 31.01.2020 № МУ0011/1); договір про сумісне використання майна (4 од. залізобетонних опор контактної мережі) від 20.01.2014 № 4), ПрАТ «ВФ Україна» (договір про співробітництво від 01.06.2005 № LEN2005), ПрАТ «Київстар» (договір про спільне використання майна (опор контактної мережі (у кількості 29 од.) від 21.01.2021 № 40), АТ «Укртелеком» (договір про надання послуг з використання опор контактної мережі (у кількості 7 од.) від 10.06.2016 № 31), ПП «Дикий Сад» (договір про спільне використання майна (опор контактної мережі у кількості 904 од.) від 01.06.2010 № 154), ТОВ «НКТВ» (договір про спільне використання майна (опор контактної мережі (у кількості 9 од.) від 21.01.2021 № 38), ТОВ «Телерадіокомпанія Краєвид» (договір про спільне використання майна (опор контактної мережі (у кількості 45 од.) від 08.06.2021 № 308), ФОП Садовом О.С. (договір про спільне використання майна (опор контактної мережі (у кількості 25 од.) від 01.06.2021 № 291), ПрАТ «ДАТАГРУП» (договір про сумісне використання опор (у кількості 100 од.) від 01.07.2016 № 95).
- (96) Предметом договорів є надання права на використання опор контактної мережі, а також надання у строкове платне користування окремого індивідуально визначеного майна: частини даху нежитлового приміщення ТП13, для розміщення обладнання мобільного оператора.
- (97) Строк дії договорів продовжувався сторонами відповідними додатковими угодами, окрім договору оренди від 31.01.2020 № МУ0011/1, строк дії якого закінчився 29.05.2021.
- (98) Підставами для укладання відповідних договорів, як зазначило КП ММР «Миколаївелектротранс», є Закон про доступ, Положення про оренду, заяви суб'єктів господарювання.
- (99) При формуванні ціни по договорам про надання послуг з використання опор контактної мережі КП ММР «Миколаївелектротранс» керується нормами Закону про доступ та затвердженими калькуляціями; договору оренди - Положенням про оренду.
- (100) Згідно з пунктом 1.1. договору оренди нерухомого індивідуально визначеного майна від 31.01.2020 № МУ0011/1, Орендодавець (КП ММР «Миколаївелектротранс») передає, а

Орендар (ТОВ «Лайфселл») приймає у строкове платне користування окреме індивідуально визначене майно – частину даху нежитлового приміщення ТП13 загальною площею 70м² та частину вбудованого приміщення ТП 13 загальною площею 22,9м², з метою розміщення телекомунікаційного обладнання для мобільного зв'язку.

- (101) Орендна плата визначається на підставі Положення про оренду і становить: за перший місяць – 8 015,00 грн (з ПДВ). Орендна плата за кожний наступний місяць визначається шляхом коригування орендної плати за попередній місяць на індекс інфляції. Орендна ставка – 70%.
- (102) Відділенням проаналізовано нормативно – правові акти, на підставі яких наведені вище установи, комунальні підприємства і структурні підрозділи Миколаївської міської ради укладали відповідні договори, згідно з якими надавався доступ до елементів інфраструктури об'єктів доступу, зокрема, об'єктів будівництва, і визначали певну плату по ним, та встановлено таке.
- (103) Згідно із преамбулою Закону України «Про оренду державного та комунального майна» цей Закон регулює: правові, економічні та організаційні відносини, пов'язані з передачею в оренду майна, що перебуває в державній та комунальній власності, майна, що належить Автономній Республіці Крим, а також передачею права на експлуатацію такого майна; майнові відносини між орендодавцями та орендарями щодо господарського використання майна, що перебуває в державній та комунальній власності, майна, що належить Автономній Республіці Крим. Отже, цей закон не регулює інших відносин, крім вказаних, а тому відносини користування таким майном, що не передбачають його оренду, не є його предметом.
- (104) У пункті 10 частини першої статті 1 названого Закону наведено визначення терміну «оренда», яке вживається у такому значенні - речове право на майно, відповідно до якого орендодавець передає або зобов'язується передати орендарю майно у користування за плату на певний строк.
- (105) Основною метою оренди, як то визначено частиною четвертою статті 2 цього Закону, є прискорення економічного зростання, залучення іноземних і внутрішніх інвестицій, посилення фінансової спроможності підприємств державної або комунальної власності.
- (106) У преамбулі Положення про оренду визначено, що воно регулює організаційні відносини, пов'язані з передачею в оренду майна, що належить до комунальної власності територіальної громади міста; майнові відносини між Орендодавцями та Орендарями щодо господарського використання майна, що належить до комунальної власності територіальної громади міста (далі – комунальне майно).
- (107) Розділом 11 Положення про оренду «Методика розрахунку і порядок використання плати за оренду майна» визначено механізм нарахування орендної плати та інших платежів у залежності від того, який об'єкт передається в оренду.
- (108) Орендна плата за цією Методикою розраховується в такій послідовності: визначається розмір річної орендної плати; на основі розміру річної орендної плати встановлюється розмір орендної плати за перший місяць оренди або стартовий розмір орендної плати при проведенні конкурсу. Розмір орендної плати за кожний наступний місяць визначається шляхом коригування розміру місячної орендної плати за попередній місяць на індекс інфляції за поточний місяць.
- (109) Пунктом 11.9 регламентовано порядок розрахунку плати при оренді нерухомого майна.
- (110) Згідно з підпунктом 11.9.1. у разі оренди нерухомого майна (крім оренди нерухомого майна бюджетними організаціями, які фінансуються з державного, Миколаївського обласного та місцевого бюджетів), розмір орендної плати визначається за формулою:

$$\text{Опл} = \text{Вп} \times \text{Сор}, \text{ де}$$
 Опл - розмір річної орендної плати, грн.;
 Вп - визначена шляхом проведення незалежної оцінки вартість майна, грн.;
 Сор - орендна ставка, визначена згідно з додатком.
- (111) Відповідно до підпункту 11.9.2. якщо орендоване нежитлове приміщення є частиною будівлі (споруди), то оцінка вартості цього приміщення проводиться безпосередньо або опосередковано з урахуванням вартості будівлі (споруди) в цілому за формулою:

$V_p = V_b : P_b \times P_p$, де

V_p - вартість орендованого приміщення, яке є частиною будівлі (споруди), грн.;

V_b - вартість будівлі (споруди) в цілому (без вартості підвальних приміщень, якщо вони не експлуатуються Орендарем), визначена незалежним шляхом, грн.;

P_p - площа орендованого приміщення, кв.м.;

P_b - площа будівлі (споруди) в цілому (без площі підвальних приміщень, якщо вони не експлуатуються Орендарем), кв. метрів.

- (112) Згідно з підпунктом 11.9.3. розмір місячної орендної плати за перший місяць після укладання договору оренди, при перегляді розміру орендної плати, визначенні стартової орендної плати при проведенні конкурсу розраховується за формулою:
 $Опл. \text{ міс.} = Опл \times Іп.р. \times Ім / 12$, де
 $Опл. \text{ міс.}$ - розмір місячної орендної плати, грн.;
- $Опл$ - річна орендна плата, визначена за цією Методикою, грн.;
- $Іп.р.$ - індекс інфляції за період з дати проведення незалежної оцінки до дати укладання договору оренди або перегляду розміру орендної плати;
- $Ім$ - індекс інфляції за перший місяць оренди.
- (113) Розмір орендної плати за кожний наступний місяць визначається шляхом коригування розміру місячної орендної плати за попередній місяць на індекс інфляції за поточний місяць. Якщо індекс інфляції у будь-якому місяці становить менше 1, вважати його рівним 1 (підпункт 11.9.4.).
- (114) Підпунктом 11.9.5. визначено, що у разі визначення Орендаря на конкурсних засадах умовами конкурсу може бути передбачено більший розмір орендної плати.
- (115) У підпункті 11.9.6. наведено порядок розрахунку розміру добової орендної плати.
- (116) У той же час, правові, економічні та організаційні засади забезпечення доступу до інфраструктури об'єктів доступу для розташування технічних засобів електронних комунікацій (телекомунікацій) з метою забезпечення розвитку інформаційного суспільства в Україні, повноваження органів державної влади, органів місцевого самоврядування, права та обов'язки осіб, які беруть участь у таких господарських відносинах, визначені спеціальним законодавством, а саме Законом про доступ та нормативно-правовими актами, розробленими на його виконання.
- (117) Механізм формування і встановлення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта будівництва (далі – інфраструктура об'єкта) усіх форм власності визначено Методикою визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта будівництва, затвердженою Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 25.09.2018 № 247 «Про затвердження Методики визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта будівництва», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28.09.2018 за № 1119/32571 (далі - Методика).
- (118) Дія Методики поширюється на відносини між власниками (володільцями) інфраструктури об'єкта та замовниками доступу до інфраструктури об'єкта, що виникають під час доступу до інфраструктури об'єктів, для розташування технічних засобів телекомунікацій з метою надання телекомунікаційних послуг.
- (119) Положеннями пунктів 1-7 розділу II Методики передбачено таке.
- (120) Плата за доступ до інфраструктури об'єкта складається з одноразової та/або періодичної плати.
- (121) Одноразовою платою за доступ до інфраструктури об'єкта (далі - одноразова плата) є плата за розроблення та видачу технічних умов з доступу, що розраховується відповідно до цієї Методики та встановлюється власником, а замовник сплачує її одноразово.
- (122) Плата за погодження власником проектної документації з доступу до інфраструктури об'єкта, розробленої відповідно до технічних умов, виданих ним, окремо не стягується.
- (123) Періодична плата за доступ до інфраструктури об'єкта (далі - періодична плата) може встановлюватися виключно за наявності додаткових витрат власника інфраструктури об'єкта, пов'язаних з наданим доступом.

- (124) Розмір одноразової, періодичної плати та плати за транзит кабельних ліній визначається за цією Методикою з урахуванням податків, зборів та обов'язкових платежів, встановлених законодавством, який не може перевищувати граничних розмірів, встановлених статтею 17 Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж», та зазначається у договорі з доступу.
- (125) До складу додаткових витрат власника на утримання інфраструктури об'єкта, пов'язаних з наданим доступом, включаються прямі витрати за умов документального підтвердження, зокрема:
- прямі матеріальні витрати, пов'язані з придбанням та використанням матеріалів, запасних частин, комплектувальних виробів та інших матеріалів під час виконання робіт, пов'язаних з наданим доступом до інфраструктури об'єкта;
 - прямі витрати на оплату праці персоналу, безпосередньо задіяного у наданні доступу замовників до інфраструктури об'єктів, зокрема заробітна плата та інші виплати відповідно до законодавства;
 - інші прямі витрати, які можуть бути безпосередньо віднесені до надання доступу замовників до інфраструктури об'єктів, а саме відрахування на соціальні заходи.
- (126) До складу додаткових витрат із надання доступу до елементів інфраструктури не може бути включено:
- суми безнадійної дебіторської заборгованості та відрахування до резерву сумнівних боргів;
 - суми неустойки (штраф, пеня);
 - суми нестачі та втрат від псування цінностей, у тому числі за рішенням суду;
 - витрати, пов'язані з купівлею-продажем іноземної валюти;
 - суми спонсорської та благодійної допомоги;
 - втрати від знецінення запасів;
 - витрати на утримання об'єктів соціально-культурного призначення;
 - витрати на добровільне страхування майна та працівників;
 - витрати від списання недоамортизованих основних засобів;
 - вартість реалізованих виробничих запасів;
 - витрати, пов'язані із зменшенням власного капіталу.
- (127) Забороняється встановлення додаткової плати за доступ до інфраструктури об'єкта, крім визначеної Законом про доступ, після укладення відповідного договору з доступу.
- (128) Відповідно до пункту 1 розділу IV Методики визначення плати періодична плата (ПП) за доступ до інфраструктури об'єкта визначається з урахуванням переліку робіт, що враховуються для визначення розміру періодичної плати за доступ до інфраструктури об'єкта, наведеного у додатку 2 до цієї Методики, за такою формулою: $ПП = (V_{зп} + V_{м} + V_{і}) : N_{і} \times K_{з}$, де
- $V_{зп}$ - прямі витрати на оплату праці, які можуть бути безпосередньо віднесені до надання доступу до інфраструктури об'єкта;
 - $V_{м}$ - прямі матеріальні витрати, пов'язані з придбанням та використанням матеріалів, запасних частин, комплектувальних виробів та інших матеріалів, які можуть бути безпосередньо віднесені до надання доступу до інфраструктури об'єктів;
 - $V_{і}$ - інші прямі витрати, які можуть бути безпосередньо віднесені до надання доступу до інфраструктури об'єкта;
 - $N_{і}$ - кількість замовників, які використовують одну й ту саму інфраструктуру об'єкта;
 - $K_{з}$ - коефіцієнт зниження розміру періодичної плати, який застосовується у разі: надання телекомунікаційних послуг у селищах і селах або на депресивних територіях - 0,95; надання виключно загальнодоступних телекомунікаційних послуг - 0,9.
- (129) Таким чином, до складу періодичної плати за послуги мають включатися витрати, які безпосередньо пов'язані з наданням доступу до інфраструктури об'єкта будівництва.

- (130) Окрім того, відповідно до пункту 7 статті 17 Закону про доступ, пункту 3 розділу IV Методики визначення плати розмір періодичної плати (ПП) за доступ до інфраструктури об'єкта (на місяць за будинок) не може перевищувати:
- для будинків до 100 квартир – 2 відсотків розміру мінімальної заробітної плати;
 - для будинків від 101 до 160 квартир – 3 відсотків розміру мінімальної заробітної плати;
 - для будинків від 161 квартири і вище – 5 відсотків розміру мінімальної заробітної плати.
- (131) Правила надання доступу до інфраструктури об'єкта будівництва затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 18.07.2018 № 610 «Про затвердження Правил надання доступу до інфраструктури об'єкта будівництва (далі - Правила) і встановлюють загальний порядок здійснення доступу до інфраструктури об'єкта будівництва незалежно від форм власності.
- (132) Пунктами 21-23 Правил передбачено, що договір з доступу укладається в порядку, передбаченому законодавством, між власником та замовником.
- (133) Укладення договору з доступу здійснюється сторонами відповідно до законодавства та у строк, що не може перевищувати одного місяця з дня надходження власникові документів, передбачених пунктом 17 цих Правил. Договір з доступу повинен містити істотні умови, визначені частиною шостою статті 16 Закону про доступ.
- (134) Однією із істотних умов договору з доступу, як то передбачено пунктом 4 частини шостої статті 16 Закону про доступ, є розмір плати за доступ, визначений згідно з відповідною методикою визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта доступу.
- (135) Підсумовуючи наведені вище фактичні обставини та законодавчі норми, **Відділення дійшло таких висновків.**
- (136) Аналіз змісту договорів, що надані Відділенню у 2021 році структурними підрозділами Миколаївської міської ради та її комунальними підприємствами, свідчить, що Оператори, які для розміщення власних телекомунікаційних засобів з метою надання телекомунікаційних послуг використовували майно, що належить до комунальної власності, яке, у розумінні статті 1 Закону про доступ, належить до елементів інфраструктури об'єкта будівництва, отримували доступ до відповідного майна на підставі договорів оренди нерухомого або індивідуально визначеного майна, що належить до комунальної власності.
- (137) При укладанні таких договорів орендодавці керувались, зокрема, Законом України «Про оренду державного та комунального майна», Положенням про оренду.
- (138) Умови цих договорів не передбачають оренду комунального нерухомого майна у розумінні Закону України «Про оренду державного та комунального майна». Тобто вони не регулюють майнові відносини між орендодавцями та орендарями щодо господарського використання такого майна, зазначені договори укладались не з метою користування (експлуатації) відповідним нерухомим майном (його частинами) за функціональним призначенням, а укладались саме для отримання Операторами доступу до інфраструктури об'єкта будівництва з метою розміщення (розташування) на її елементах технічних засобів телекомунікацій.
- (139) Плата по договорам визначалась орендодавцями на підставі Положення про оренду.
- (140) Розмір плати згідно з договорами є різним (як правило, за місяць орендна плата становить не менше 1 тис. грн та може досягати 10 тис. грн) і залежить від оціночної вартості майна, розміру орендної ставки та кожного місяця змінюється шляхом коригування розміру місячної орендної плати за попередній місяць на індекс інфляції за поточний місяць. По деяким договорам до орендної плати додається сума відшкодування експлуатаційних витрат балансоутримувача на утримання орендованого майна (зокрема, плата податку за землю, плата за охорону об'єкта, на якому розташоване майно, плата на охоронну сигналізацію, щомісячні платежі за комунальні послуги).
- (141) Відтак, Оператори за розміщення технічних засобів телекомунікацій, згідно з договорами оренди, кожного місяця сплачують орендодавцям суми (плату), які не передбачені Законом про доступ, не пов'язані з наданням доступу до інфраструктури об'єкта будівництва та можуть перевищувати граничний розмір плати, визначений Законом про доступ.

- (142) Наведене призводить до того, що суб'єкти господарювання можуть нести більші витрати, що у подальшому може впливати на вартість їх послуг для кінцевого споживача.
- (143) Правовідносини, які регулюються Законом про доступ, є відмінними від відносин оренди нерухомого майна, які регулюються положеннями Закону України «Про оренду державного і комунального майна».
- (144) Предметом регулювання Закону про доступ є відносини між органами державної влади, органами місцевого самоврядування, власниками (володільцями) об'єктів доступу всіх форм власності при розміщенні Операторами на елементах інфраструктури об'єктів доступу технічних засобів електронних комунікацій (телекомунікацій) – обладнання, станційних та лінійних споруд, призначених для утворення електронних комунікаційних мереж.
- (145) Для врегулювання таких відносин Законом про доступ запроваджено новий вид договору між власником (володільцем) об'єктів доступу та Операторами – договір з доступу, зокрема, до інфраструктури об'єкта будівництва.
- (146) Законом про доступ визначені істотні умови договору з доступу; суб'єкти відносин, що врегульовуються договором: власник об'єкту доступу і замовник доступу; предмет регулювання договору з доступу - відносини щодо розміщення технічних засобів електронних комунікацій (телекомунікацій) з метою надання електронних комунікаційних послуг та розвитку електронних комунікаційних мереж. Крім того, визначено підстави та порядок укладання договору з доступу.
- (147) Наявність визначених Законом про доступ спеціальних суб'єктів договору з доступу та чітко визначених відносин, які врегульовуються договором з доступу, наявність визначених цим законом істотних умов договору та порядку його укладання дає підстави кваліфікувати договір з доступу як самостійний, відмінний від оренди, вид договору.
- (148) На відміну від відносин оренди нерухомого майна, Законом про доступ не передбачене передавання у володіння Оператору об'єкту нерухомості, на якому здійснюється розміщення технічних засобів електронних комунікацій (телекомунікацій). Їх розміщення здійснюється на елементах об'єкта нерухомості, який залишається у володінні та користуванні його власника (володільця) та використовується ним відповідно до функціонального призначення цього об'єкту.
- (149) Таким чином, при використанні для розміщення технічних засобів електронних комунікацій (телекомунікацій) таких елементів об'єктів нерухомості (об'єктів будівництва) як дахи, стіни існуючих споруд, труби, замощення, асфальтні та бетонні майданчики, тощо, врегулювання відносин Оператора з власником нерухомості шляхом укладання договору з доступу найбільш повно відповідає змісту відносин, що виникають між ними.
- (150) З набранням чинності Закону про доступ слід чітко розмежовувати відносини найму (оренди та інших форм володіння) від відносин з доступу, при яких не здійснюється строкова передача у володіння Операторам нерухомого майна.
- (151) Оскільки Закон України «Про оренду державного і комунального майна» не регулює інших відносин, крім вказаних в його преамбулі, це означає, що відносини користування майном, що не передбачають оренду, не є предметом цього Закону, а регулюються іншим законом, у даному випадку – Законом про доступ.
- (152) У ході дослідження Відділенням були отримані пояснення від певних Операторів, що діяли на ринку телекомунікаційних послуг в територіальних межах м. Миколаєва.
- (153) Так, зокрема, на питання Відділення: «Чи впливає/може впливати невстановлення органом місцевого самоврядування плати за доступ до об'єктів доступу (об'єктів будівництва, транспорту, енергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі комунальної власності) відповідно до Закону про доступ негативним чином на конкуренцію на ринку телекомунікаційних послуг в межах м. Миколаєва» Оператори повідомили таке:
 - Акціонерне товариство «Укртелеком» в особі Миколаївської філії листом від 06.10.2021 № 4719-вих-80Д731-80Д922-2021 (вх. від 18.10.2021 № 65-01/746) зазначило, що на його думку, невстановлення органом місцевого самоврядування плати за доступ до елементів інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики *несе негативний характер*, оскільки відсутність регламентованих тарифів дає можливість власникам об'єкта

інфраструктури встановлювати власний тариф, посилаючись на те, що відсутнє рішення органу місцевого самоврядування. При цьому, тариф, встановлений власниками об'єкта інфраструктури самостійно, не відповідає статті 17 Закону про доступ та зумовлює можливе застосування власниками (володільцями) об'єктів доступу різних цін по рівнозначним договорам/угодам відносно різних операторів/провайдерів телекомунікацій, що в свою чергу *може призвести до спотворення конкуренції на відповідних ринках та/або монополізації відповідного ринку в межах населеного пункту.*

- Товариство з обмеженою відповідальністю «Інтертелеком» у листі від 01.10.2021 № 1226/21 (вх. від 06.10.2021 № 65-01/2603) зауважило, зокрема, що *встановлення* органом місцевого самоврядування плати за доступ до об'єктів доступу, *мало б дуже позитивний вплив* на подальшу роботу операторів телекомунікацій.

- Приватне підприємство «Цифрові комунікації» листом від 10.11.2021 №1092 (вх. від 15.11.2021 № 65-01/2890) повідомило, що на його думку, *відсутність встановленої плати, негативно впливає на конкуренцію на телекомунікаційному ринку*, тому що кожен власник об'єктів може самостійно встановлювати вартість.

- (154) Отже, встановлені Відділенням обставини засвідчили відсутність на території Миколаївської міської територіальної громади регуляторного акту, яким би врегульовувалося питання, зокрема, встановлення плати за доступ до інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, енергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі комунальної власності згідно з відповідними методиками визначення плати за доступ; організації недискримінаційного доступу замовників (операторів електронних комунікацій, постачальників електронних комунікаційних послуг або уповноважених ними осіб) до інфраструктури об'єктів доступу на договірній основі з підприємствами, на балансі яких перебуває ця інфраструктура; здійснення контролю за дотриманням підприємствами комунальної власності вимог законодавства щодо забезпечення на договірній основі безперешкодного доступу замовників до інфраструктури об'єктів доступу, що перебувають у них на балансі.
- (155) Тобто, Миколаївською міською радою в межах повноважень не виконані вимоги законодавства про доступ, метою якого є встановлення правових принципів та порядку використання інфраструктури об'єкта доступу для розвитку інформаційного суспільства в Україні, створення сприятливих умов для функціонування розвитку електронних комунікаційних (телекомунікаційних) мереж загального користування та повноцінного надання електронних комунікаційних (телекомунікаційних) послуг, а також умов для розвитку конкуренції на ринку цих послуг шляхом забезпечення на підставі вимог чинного законодавства, що врегульовує такі правовідносини, ефективного використання існуючих елементів інфраструктури об'єкта доступу.
- (156) Слід зазначити, що відповідно до інформації, розміщеної на офіційному сайті (<https://nkrzi.gov.ua/>) Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку, станом на 19.03.2024 року на ринку електронних комунікаційних послуг в межах м. Миколаєва здійснюють діяльність більше 40 Операторів.
- (157) Укладання договорів з Операторами відповідно до положень, зокрема, Закону України «Про оренду державного та комунального майна», Положення про оренду (договорів оренди нерухомого або індивідуально визначеного майна, що належить до комунальної власності), а не згідно з вимогами Закону про доступ, може надавати можливість дискримінувати суб'єктів ринку електронних комунікаційних (телекомунікаційних) послуг шляхом застосування договірних цін, визначених не у відповідності до нормативно – правових актів, якими регламентовано порядок їх встановлення.
- (158) Незастосування Миколаївською міською радою норм Закону про доступ може призводити до обмеження доступу Операторів до інфраструктури об'єктів доступу і, відповідно, обмеження доступу споживачів електронних комунікаційних (телекомунікаційних) послуг.
- (159) Також бездіяльність органу місцевого самоврядування створює умови для обмеження конкуренції та штучні перепони для реалізації Операторами інфраструктурних проєктів.

- (160) Під обмеженням конкуренції розуміється поведінка (дії/бездіяльність) органу влади, місцевого самоврядування, яка обмежує чи взагалі не дає можливості учасникам ринку конкурувати між собою на відповідному ринку.
- (161) З огляду на наявність у наведеній вище бездіяльності Миколаївської міської ради ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку, адміністративною колегією Відділення, на підставі частини першої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», було надано Миколаївській міській раді **рекомендації від 15.02.2022 № 65/1-рк/к** про припинення бездіяльності, яка містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цього порушення і умов, що йому сприяють (далі – Рекомендації).
- (162) У Рекомендаціях визначено, зокрема, що бездіяльність, яка містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, полягає у неврегулюванні органом місцевого самоврядування м. Миколаєва питань щодо:
- встановлення плати за доступ до об'єктів доступу комунальної власності територіальної громади міста Миколаєва відповідно до Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж»;
 - забезпечення недискримінаційного доступу операторів/провайдерів електронних комунікацій (телекомунікацій), уповноважених ними осіб до інфраструктури об'єктів доступу комунальної власності територіальної громади міста Миколаєва на договірній основі з підприємствами, на балансі яких перебуває ця інфраструктура;
 - здійснення контролю за дотриманням підприємствами комунальної власності територіальної громади міста Миколаїв вимог законодавства щодо забезпечення на договірній основі безперешкодного доступу операторів та провайдерів телекомунікацій, уповноважених ними осіб до інфраструктури об'єктів доступу, що перебуває у них на балансі, а також за правильністю обрахування плати за доступ.
- (163) Згідно з Рекомендаціями Миколаївській міській раді у тримісячний строк з дня їх отримання необхідно було припинити бездіяльність з наведених вище питань, шляхом їх врегулювання в передбаченому законодавством порядку. Рекомендації отримано Миколаївською міською радою 23.02.2022.
- (164) Миколаївська міська рада звернулася до Відділення з мотивованим клопотанням від 12.04.2023 № 1268/02.02.01-40/02.03/14/23 (вх. від 13.04.2023 № 65-01/669) про продовження строку виконання Рекомендацій до 01.01.2024. За результатами розгляду даного клопотання Відділенням листом від 21.04.2023 № 65-02/840 продовжено строк виконання Рекомендацій до 01.01.2024.
- (165) Указаний лист Відділення, згідно з повідомленням про вручення поштового відправлення за трек-номером 06 900 054 491 26, отримано Миколаївською міською радою 02.05.2023.
- (166) Проте, у встановлений строк Миколаївська міська рада не надала інформації щодо виконання нею Рекомендацій. На вимогу Відділення від 10.01.2024 № 65-02/35 щодо стану виконання Рекомендацій Миколаївська міська рада надала відповідь листом від 22.01.2024 № 432.02.02.01-40/10/14/24 (вх. від 23.01.2024 № 65-01/179), у якій зазначила, зокрема, що проєкт рішення «Про встановлення плати за доступ до об'єкта будівництва, транспорту, енергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі комунальної власності Миколаївської міської територіальної громади» розроблений та проходить процедуру узгодження відповідно до плану взаємодії між структурними підрозділами Миколаївської міської ради щодо розробки відповідного регуляторного акта, після проходження регуляторних процедур проєкт цього рішення буде винесений на розгляд Миколаївської міської ради для прийняття відповідного рішення. Втім, жодних доказів наведеному не надано до Відділення.
- (167) Станом на теперішній час у Відділення відсутня інформація щодо прийняття Миколаївською міською радою такого рішення, відповідно, й виконання Рекомендацій.

6. Висновки

- (168) Згідно зі статтею 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (169) Частиною першою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму в господарській діяльності, здійснення заходів щодо демонополізації економіки, фінансової, матеріально-технічної, інформаційної, консультативної та іншої підтримки суб'єктів господарювання, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється органами державної влади, органами місцевого самоврядування та органами адміністративно господарського управління та контролю.
- (170) Згідно з частиною другою статті 4 цього Закону органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій (бездіяльності), які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (171) Отже, органи місцевого самоврядування повинні здійснювати заходи щодо створення та розвитку конкурентного середовища на ринку електронних комунікаційних послуг.
- (172) Втім, внаслідок бездіяльності Миколаївської міської ради обмежується дія конкурентних механізмів на ринку надання електронних комунікаційних послуг, суб'єкти якого здійснюють господарську діяльність на території м. Миколаєва, та створюються негативні умови для конкуренції.
- (173) Ураховуючи мету Закону про доступ, зокрема, створення умов для розвитку конкуренції на ринку телекомунікаційних послуг шляхом забезпечення ефективного використання існуючих елементів інфраструктури об'єкта доступу, бездіяльність Миколаївської міської ради, з погляду законодавства про захист економічної конкуренції, призводить до обмеження конкуренції на ринку вказаних послуг.

7. Правова кваліфікація дій органу місцевого самоврядування

- (174) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (175) Згідно з частиною третьою статті 15 цього Закону вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (176) Відповідно до пункту 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (177) При цьому, встановлення органами Антимонопольного комітету України факту завдання шкоди конкуренції такими антиконкурентними діями (бездіяльністю) не є необхідним.
- (178) Достатнім є високий ступінь імовірності настання антиконкурентних наслідків за результатами конкретних управлінських рішень, дій (бездіяльності) органів місцевого самоврядування.
- (179) Таким чином, бездіяльність Миколаївської міської ради, яка полягає в неврегульованні питань щодо: встановлення плати за доступ до об'єктів доступу відповідно до Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку електронних комунікаційних мереж»; забезпечення недискримінаційного доступу замовників

(операторів електронних комунікацій, постачальників електронних комунікаційних послуг або уповноважених ними осіб) до інфраструктури об'єктів доступу на договірній основі з підприємствами, на балансі яких перебуває ця інфраструктура; здійснення контролю за дотриманням підприємствами комунальної власності вимог законодавства щодо забезпечення на договірній основі безперешкодного доступу замовників до інфраструктури об'єктів доступу, що перебувають у них на балансі, а також за правильністю обрахування плати за доступ, містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку електронних комунікаційних послуг.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», частиною першою статті 36, частиною першою статтею 37 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, розділом IV, пунктом 9 розділу VI та пунктом 1 розділу VII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (зі змінами), адміністративна колегія Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Розпочати розгляд справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції відносно Миколаївської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи «Інформація з обмеженим доступом»); місцезнаходження: «Інформація з обмеженим доступом») за ознаками вчинення порушення, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції.

2. Збирання та аналіз доказів у справі доручити відділу досліджень і розслідувань в Миколаївській області Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.

Голова Колегії

Андрій БОРИСЕНКО